

POSTANOWIENIE

26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 26 lutego 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa L . spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N.
przeciwko K. C.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej L . spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w N.
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z 29 grudnia 2023 r., IX Ga 308/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego tytułem kosztów postępowania kasacyjnego 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia powodowi do dnia zapłaty.**

M.L.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki „L.” sp. z o.o. w N. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z 29 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skoro podstawami skargi kasacyjnej nie mogą być

objęte zarzuty błędnych ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), tylko nie można z odwołaniem się do nich wywodzić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej albo wykazywać tę zasadność z odwołaniem się do innego stanu faktycznego niż będący podstawą rozstrzygnięcia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 marca 2023 r., I CSK 2765/22).

Według skarżącej skarga była oczywiście zasadna ponieważ:

„a) z niewiadomych przyczyn uznano, że powódka ponosi odpowiedzialność za nienależyte wykonanie zobowiązania, wedle prawa niemieckiego, podczas gdy wprost z przepisów Rzym I, do którego odsyła polskie p.p.m. wynika, na pierwszy rzut oka, bez przeprowadzania jakiegokolwiek wykładni, poza literalną, że właściwe dla oceny odpowiedzialności powódki jest prawo polskie;

b) za szkodę przedsiębiorcy będącego płatnikiem podatku VAT uznano zapłacony przez niego podatek VAT, który został odliczony;

c) za „utracony pożytek” uznano „koszt wyprodukowania jagód” – a zatem w sposób oczywisty pomyłono utracone pożytki z rzeczywistą stratą (i przyjęto, że utracone pożytki odpowiadają wysokości kosztów wyprodukowania jagód, a tym samym że cena = koszt produkcji);

d) Sąd odwoławczy błędnie przyjął, że to na powodzie ciąży ciężar dowodu, że roszczenie pozwanego przedstawione do potrącenia nie istnieje, podczas gdy oczywiste jest, że dowód istnienia tego roszczenia zgodnie z ogólnym rozkładem dowodu ciąży na pozwanym, a powódka wdała się w spór co do istnienia tego roszczenia, i nie musiała udowadniać jego nieistnienia.”

Jednocześnie skarżąca sformułowała zarzut nieważności postępowania z uwagi na fakt, że „zaskarżone orzeczenie zostało wydane w niekonstytucyjnym składzie jednoosobowym, a ponadto w składzie jednoosobowym sądu brała udział tylko jedna osoba, powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Wadliwość procesu powoływania prowadzi,

w okolicznościach wydania orzeczenia w składzie jednoosobowym, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności oraz naruszając prawo strony do sądu.”

W pierwszej kolejności odnosząc się do podnoszonej przez skarżącą nieważności postępowania wskazać należy, że brak jest podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest sprzeczny z przepisami prawa, a postępowanie jest nieważne. *De lege lata* zarzut bezstronności dotyczący bezstronności sędziego może zostać postawiony jedynie w oparciu o skonkretyzowane okoliczności, wskazujące na zagrożenie bezstronności w danym, konkretnym przypadku. Nie jest wystarczające odniesienie się jedynie do trybu powołania tej osoby przez aktualnie działającą w Polsce Krajową Radę Sądownictwa. W związku z brakiem konkretnych argumentów mających świadczyć o bezstronności sędziego orzekającego w sprawie zarzut dotyczący nieważności postępowania ze względu na skład sądu sprzeczny z przepisami prawa należy uznać za chybiony.

Jednocześnie należy podkreślić, że odstępstwo od zasady kolegialności składu sądu odwoławczego nie jest równoznaczne z oczywistym naruszeniem art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. W związku z licznymi rozbieżnościami w orzecznictwie, Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 26 kwietnia 2023 r. - zasadzie prawnej - III PZP 6/22, wyjaśnił wprawdzie, że rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19, ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie jest konieczne dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji) i prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.), zastrzegł jednak, że przyjęta w tej uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia.

Ustawą z 7 lipca 2023 r., o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks

postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, znowelizowano m.in. art. 367 k.p.c. dotyczący składów sądów drugiej instancji, rozpoznających apelację; w tym zakresie ustawa ta weszła w życie 28 września 2023 r. (art. 1 pkt 16 w zw. z art. 40 i art. 32 ust. 1 tej ustawy). W kontekście wskazanej w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia i charakteru sprawy, do jej rozpoznania w drugiej instancji był właściwy skład jednoosobowy (art. 367¹ k.p.c.) (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 października 2024 r., I CSK 789/24).

Co się tyczy oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy podkreślić, że o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać. Wniosek powoda nie odpowiada tym wymaganiom.

Nie mogą być skuteczne zarzuty skarżącego odnoszące się do wskazywanych wadliwości orzeczenia Sądu drugiej instancji. Bez wątpienia podstawę rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego stanowiły przepisy prawa polskiego. Jednocześnie powód starając się wykazać zasadność swoich zarzutów odnosi się jedynie do ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów. Rozpoznając skargę, Sąd Najwyższy nie jest uprawniony ani do badania prawidłowości ustaleń faktycznych, ani do oceny dowodów dokonanych przez sąd odwoławczy. Sąd Najwyższy, jako „sąd prawa”, rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi kasacyjnej, jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi, chociażby pod pozorem kontestowania błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c., jest *a limine* niedopuszczalny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2025 r., I CSK 1197/24). Natomiast taki charakter mają zarzuty przedstawione przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sądy obu instancji uznały, że w przedmiotowej sprawie powód odpowiada za szkodę pozwanego ze względu na sprzedaż wadliwego produktu – zawierającego substancję DEET, co czyniło niemożliwym wprowadzenie takiego produktu spożywczego na rynek przez pozwanego. Sąd Okręgowy podkreślił przy tym, że pozwany przedstawił szereg dowodów celem wykazania faktu powstania oraz wysokości szkody po jego stronie. Zostały one precyzyjnie opisane i wykazane dokumentami finansowymi, w tym księgowymi, ale również mocno osadzone w wyjaśnieniach i dokumentacji transakcji prowadzonych przez pozwanego z powodem, z kontrahentem z Niemiec oraz złożonych przez pozwanego w sprzeczności od nakazu zapłaty oraz piśmie z 27 stycznia 2022 roku, a także zeznaniami świadków. Natomiast powód poza niepopartym żadnym dowodem oświadczeniem, że pozwany kwestionuje wysokość szkody, nie wskazał na żadne merytoryczne twierdzenie w tym zakresie.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. art. 398²¹ k.p.c.

M.L.

[a.ł.]